

viist om er dybt rodfæstet hos det danske Folk i dets store Heelhed, nemlig, at det vil faare Folkets Følelse, naar deres Præst og Sjølesørger skal forlade sin Virksomhed, ikke blot for at gaae til Armeen for at kæmpe for Fædrelandet, men for at indkaldes f. Ex. til en Mønstring. Jeg er overbevist om, at de ærede Taler, der have henviist til, at Bestemmelsen ikke vil ramme de nuværende Præster, have i denne deres Udtalelse ladet sig lede af denne Følelse. Nu kunne de ærede Medlemmer sige, at Præsterne i Reglen ere over 38 Aar, altsaa over Udsfrivningsalderen, over den Alder, i hvilken man skal tjene i Linien og Forsærkningen, og at den hele Sag altsaa ikke har Noget at bethyde. Men de Herrer overseer da den Ordning, som er den bestaaende i den danske Folkekirke, at man lader en gammel Præst, som forresten er en hæderlig Mand, men mangler den physiske Kraft til at besørge sin Virksomhed, faae Støtte af en ung Mand, som mangen Gang i ligesaa høj Grad som den gamle Præst vinder sine Sognefolks Kjærlighed, Hengivenhed og Tillid, og hvor der er en saadan ung Mand, der endnu ikke er kommen ud over de Aar, i hvilke han maa gjøre Tjeneste i Linien, og som har vidst at komme i et saadant Forhold til Menigheden, vil det ganske vist faare denne, om han skulde forlade sin Sjølesørger-virksomhed, og det vil faare den ligesaa meget, som om det var den gamle Mand. Man spørger om, paa hvor Mange denne Bestemmelse vil blive anvendt. Men er det da ikke berettiget fra Statens Side at see mere paa den Gjerning, som Manden ellers udretter, end paa en saadan Conseqvens af Lighedsprincipet? De ærede Medlemmer maae dernæst heller ikke overseer, at det ikke er nogen ny Bestemmelse, som herved vilde indføres, men en Bestemmelse, som er optagen fra den nu-gjældende Værnepligtslov af 1861, der atter havde optaget Bestemmelsen fra Værnepligtsloven af 1849, og jeg troer, at en saadan Bestemmelse er fuldt sammenvoret med det danske Folks Følelse. Der var en æret Taler, det ærede 4de Medlem for 7de Kreds (N. P. Hansen), som gjorde opmærksom paa, at ogsaa de theologiske Studenter viste en Tilhøielighed til at

ubdanne sig til Krigens Gjerning. Ja, det er jeg overbevist om, at de theologiske Studenter ligesaa godt som alle andre danske Studenter ville gjøre, og det troer jeg, at ikke blot theologiske Studenter men theologiske Candidater i fuldt Maal viste under Krigen i 1848—50. Den ærede Taler udtalte sig, som om han troede, at naar denne Bestemmelse blev vedtaget, vilde den blive en Hindring for at ordinere en Mand, som meente, at han var paa sin rette Plads, naar han under en Krig gik ind i de Kæmpendes Rækker; men det er paa ingen Maade Tilfældet. Jeg har ikke villet og ikke kunnet gaae ind paa et Forslag, som forbyder de Ordinerede at tage Deel i Forsvaret for deres Fædreland. Jeg holder ikke med saa stor Bestemthed paa dette Punkt, fordi jeg finder det anstødeligt, at en ordineret Mand, naar han forresten er enig med sin Menighed om, at Forholdene ere saaledes, at han bør gaae ud og kæmpe for sit Fædreland, da gaaer med, eller at han derved skulde gjøre sig skyldig i Noget, som paa nogen Maade kunde faare, men jeg forlanger, som sagt, at han skal være kommen overeens med sin Menighed derom, og at Dnsstet deles af Menigheden. Jeg finder det urigtigt, af Hensyn til en Lighedstheori, at ville bryde det smukke og gode Forhold mellem Præsten og hans Menighed i et Tilfælde, hvor det er til stor Nytte for Menighedens Medlemmer, at de ikke komme til at undvære deres tilvante Sjølesørger. De ærede Medlemmer lægge saa megen Vægt paa, at en saadan Bestemmelse kunde føre til, at unge Mennesker gæve sig til at studere Theologi; de kunde saa forlange Udfættelse, indtil de havde taget deres Examen, og naar de da havde fhyldt deres 25de Aar, kunde de blive Capellan hos en Præst, hvorved de vilde blive frie for deres Værnepligt; men jeg vil spørge de ærede Medlemmer, om den danske Studenterstand og særlig de theologiske Studenter have givet nogen som helst Grund til at berygte, at Loven skulde blive misbrugt paa en saadan Maade. Det tør jeg med Bestemthed benægte; men Hovedsagen for mig er, at jeg ikke kan overbevise mig om, at jeg har Uret, naar jeg paastaar, at en Bestemmelse, som vilde tvinge den Geistlige til for at opfylde sin Værnepligt